

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 144/2021

23.02.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Богољуба Гачевића, поднетом против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К 498/20 од 09.11.2020. године и Вишег суда у Београду Кж1 710/20 од 22.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К 498/20 од 09.11.2020. године и Вишег суда у Београду Кж1 710/20 од 22.12.2020. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду К 498/20 од 09.11.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика за која су му претходно утврђене појединачне казне затвора у трајању од по три месеца, па му је изречена условна осуда, тако што је утврђена јединствена казна затвора у трајању од пет месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и под условом да убудуће уредно даје издржавање. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 17.053,00 динара и на име паушала износ од 4.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Истом пресудом окривљени је обавезан да оштећенима накнади трошкове кривичног поступка у износу од 151.122,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Оштећени – малолетна ББ и малолетни ВВ, су ради остваривања имовинскоправног захтева, упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 710/20 од 22.12.2020. године, одбијене су као неосноване жалбе Другог основног јавног тужиоца у Београду и браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Богољуб Гачевић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1), тачка 5) и тачка 11), члана 438. став 2. тачка 1), тачка 2) и тачка 3), члана 439. тачка 1) и тачка 2), члана 440. и члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и досудити му трошкове поступка.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет и по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да је другостепени суд повредио закон код оцене приговора застарелости кривичног гоњења окривљеног за давање издржавања у периоду дужем од шест година у односу на време пресуђења, погрешно налазећи да је кривично дело недавање издржавања трајно кривично дело, јер се, према ставу одбране, недавањем издржавања не ствара никакво противправно стање, које би било услов за постојање трајног кривичног дела, већ би се у конкретном случају радило о продуженом кривичном делу где свако ново недавање издржавања улази у конструкцију дела, али се застарелост кривичног гоњења цени у односу на време доспелости сваког појединачног давања.

Изнете наводе захтева, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, изложене наводе захтева, бранилац окривљеног истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а Виши суд у Београду као другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани, о чему је на страни 4, у трећем ставу и на страни 5, у првом ставу образложења своје пресуде Кж1 710/20 од 22.12.2020. године, дао јасне и довољне разлоге, које као правилне у свему прихвата и овај суд и у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Стога, Врховни касациони суд оцењује неоснованим наводе захтева браниоца окривљеног АА, да су правноснажне пресуде донете уз учињену повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са образложењем да је првостепени суд у поновном поступку, након укидања раније првостепене пресуде, супротно налозима другостепеног суда да од окривљеног прибави сву медицинску документацију и да потом одреди вештачење од стране комисије вештака медицине рада, на околност радне способности окривљеног у

инкриминисаном периоду, вештачење поверио вештаку појединцу коме медицина рада није специјалност, који вештак се у свом налазу и мишљењу није изјаснио у погледу кључног питања – да ли је окривљени имао могућност за запослење и стицање зараде како је то изричито прописано одредбом члана 160. став 3. Породичног закона, при чему је очигледно да то није исто што и „радна способност окривљеног“, па како ова одлучна чињеница није утврђена, овај пропуст би, према наводима захтева представљао недостатак пресуде у смислу члана 440. ЗКП. Поред изнетог, бранилац у захтеву истиче и објективну немогућност извршења пресуде која представља извршну исправу у погледу обавезе окривљеног, коме је независно од његове воље престао радни однос 24.06.2010. године, а пресудом којом је утврђена његова обавеза издржавања одређено је да он издржавање плаћа на терет зараде из радног односа у утврђеном проценту, која обавеза је постала немогућа након престанка радног односа, што према ставу одбране, указује да субјективни однос окривљеног према обавези није избегавање као услов инкриминације, већ немогућност као објективан разлог.

Изнетим наводима захтева за заштиту законитости, по оцени овога суда, бранилац окривљеног цени изведене доказе током поступка и износи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама, при чему из таквих чињеничних закључака даје сопствено виђење критичног догађаја, због чега бранилац окривљеног иако формално истиче повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, суштински оспорава оцену изведених доказа и таквом оценом утврђено чињенично стање у побијаним пресудама и тиме указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац указује и то да је изрека првостепене пресуде неразумљива јер је у истој наведено да је окривљени дужан „да убудуће уредно даје издржавање“, без навођења према коме та обавеза окривљеног постоји, у ком износу и на који начин, који недостатак пресуде је прописан као повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП; да су разлози другостепене пресуде у знатној мери противречни, чиме се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Поред наведених, бранилац као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче и повреде закона из члана 438. став 1. тачка 5) члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 5) и тачка 11) члана 438. став 2. тачка 2) и тачка 3), члана 440. и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног у уводу захтева за заштиту законитости као разлог подношења истог истиче и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, али у образложењу захтева не наводи у чему се та повреда састоји.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог закона, мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

С обзиром на то да се у образложењу захтева не наводи у чему се састоји истакнута повреда закона, а како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се огледа повреда закона на коју се захтевом указује, то је оцењено да захтев браниоца окривљеног АА у овом делу нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић